

Praameffect na het overpakken van de koe in de neus. Zo kan zonder verzet een injectie worden gegeven.

FOTO'S: FRANK DE VRIES

Rustig wordt de koe vanaf opzij benaderd. Als jouw

positie goed is ten opzichte van de schoft,

zal de koe niet wegvlugten.

Met hulp van de knie en de hand van de dierenarts laat het kalf zich zonder verzet door de knieën zakken.

kengetal koeien

Géén vluchtende koeien meer

“Met minimale inspanning zoveel mogelijk kunnen doen met een koe.” Dat is de inzet van dierenarts Atte Kleinjan van Diergeneeskundig Centrum Dalfsen. Hij maakt gebruik van aangeboren koe-reflexen om handelingen aan de koe op een rustige manier te kunnen doen. En dat is goed voor koe en dierenarts.

Kleinjan legt uit dat in principe geen enkele handeling aan een koe tot verzet van het dier mag leiden. Op het 85 melkkoeien tellende veebedrijf van de familie Hollak in Dalfsen laat Kleinjan zijn ‘trucjes’ zien.

Kleinjan demonstreert het geven van een injectie in de nek aan het voerhek. Eerst zoekt hij met zijn hand contact met de bovenlip en het gehemelte van de koe. De koe maakt enkele slikbewegingen en gaat zich zichtbaar meer ontspannen. Kleinjan legt uit: “Bij rustige koeien duurt dit enkele seconden en bij koe met wat meer temperament iets langer.” Vervolgens pakt hij de koe met de vingers van zijn andere hand in de neus. Nu laat het dier de injectienaald zomaar toe. “De koe richt zich even op de neus vanwege het

praameffect, en dan kan ik snel de injectie geven”, legt de dierenarts uit.

Mede-planteneter

Vervolgens wil Kleinjan op de roosters in de ligboxenstal laten zien wanneer koeien wel of geen vluchtgedrag vertonen. Normaal gesproken gaat een koe op de vlucht als je haar benadert. Kleinjan loopt behoedzaam op een koe af en toont zijn naar de grond buigende arm aan de koe. “De koe ziet mij nu als een mede-planteneter en gaat op mij reageren.” En inder-

daad, even later buigt de koe zijn kop richting roosters als een soort begroeting aan de dierenarts. Hij loopt nu rustig vanaf opzij op de schoft van de koe af. Kleinjan legt uit: “De schoft is het middelpunt van de koe; jouw positie ten opzichte van die schoft bepaalt of een koe naar voren of naar achteren vlucht of stil blijft staan. Sta je precies goed, dan blijft de koe stil staan.” Deze koe blijft inderdaad staan als Kleinjan rustig zijn arm over de schoft legt. Nu kan hij de koe gaan onderzoeken.

Te vriend houden

Ook in de kalverstal maakt Kleinjan dankbaar gebruik van diverse koe-reflexen. In een hok met drie kalfjes loopt de dierenarts rustig naar een dier. Hij brengt zijn arm voor de borst van het kalf en zijn knie in de vang. Nu buigt hij de kop van het kalf met zijn hand. Dit kalf laat zich nu zonder verzet opzij zakken. Kleinjan kan nu de (bij)spenen en navel rustig bekijken. Kleinjan besluit met de opmerking dat hij dieren altijd te vriend wil houden. “Ik kom weer terug op die stal en wil dan dat ze

mij als een aangename man zien die geen angsten heeft opgewekt.” Hij vertelt dat hij al vele boeren deze technieken heeft voorgedaan en geleerd. Die veehouders hebben daar veel profijt van in de vorm van rustiger koeien. §